

სახალხო ფურცელი

სურათებიანი წამებანი

გაზეთის № 580

დაგაზეთის № 104

კვირა, 22 მაისი 1916 წ.

ნაქოლა ბარათაშვილი. ნახატი მოხე თოდბა.

დასუქული თვალეზი

(დასასრული *)

რეგენ უმერნა გიფაციტებით და ყოველ მის სუნჩევს, მის სიტყვას, წანწამების მოძიობა აც კი, იკურდა და ამწყვედიდა თავის აზვთებულ გულში!

ღმერთო, რა ემართება რეგენს?—გამოითვალა რწმენით, შეხედულებით, მის ბნელ გულში მზემ ჩაანათა მგრაჰ, რა მოუვლდა მის გრძობას? იერთან ყოფნა სიბიბის აძლეს სიციცხლესა და ქვეყანას, უმიოუ კი ბნელდება ყველაფერი, უნალსოდა ბრუნავს მიწა, მოწყენითა სცემს გული და თვალეზი მიუხედვლად გასძმირიან ცარიელ სივრცეს! რა დაემბუთა?

ჰმ! გასაკვირი არაფერია, რეგენს ითვრი უყვარს, გავრეებით უყვარს!.. მისი თვალეზი ამოძრავებენ ქაბუტის გულს, უმისოდ კი ყველაფერი სასაფლაოსა ჰგავს, დაუტარებელ და მოწყენილ სასაფლაოს!

მას ვერც კი წარმოუდგენია, როგორ შეიძლება ცოცხალა იყოს და ითვრის არ უმხერდეს, არა თბებოდეს მისი გრძობის ცეცხლით და, არ ისმენდეს მის საუბარს, წუნარსა და მიმხედვლ საუბარს, როგორც ყურანის ლოცვას!

... და აღარ ახსოვდა, როგორ სციცხლობდა წინაღ..

ჰმ!.. უცნაურია ადამიანის გული..

*) იხ. სურათებიანი დამატება № 108.

რეგენი ჰპალავდა რომ ითვრის არ გაეგო მისი სიყვარული!—ჰპალავდა მგრაჰ მაინც ფეჭრობდა მისთვის, ფეჭრობდა ტ საშუალებას ეძებდა ითვრის თანაგრძნობის მოსაპოვებლად.

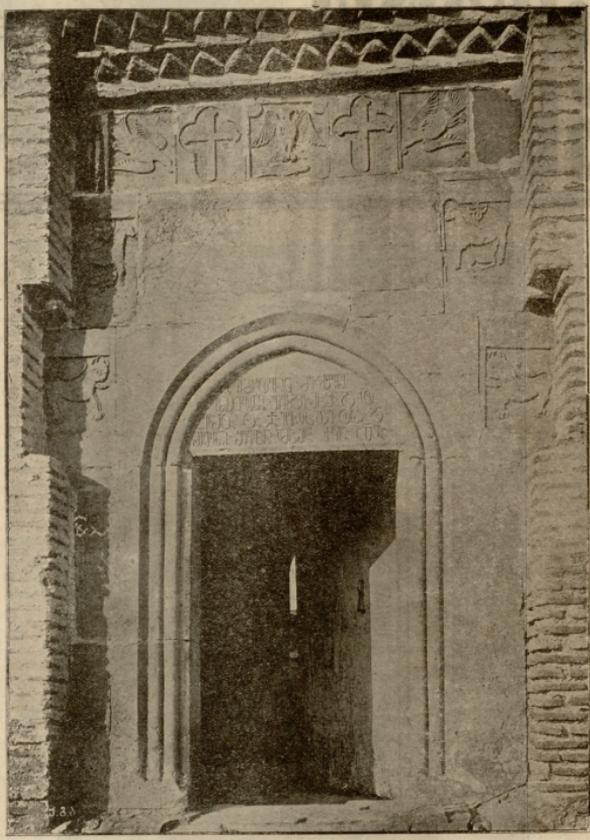
— რომ მოხდეს სასწაული და ითვრისაც ჩემს სიყვარულს—სიყვარულით აასცეს პასუხი!

ო, მაშინ მუჰამაზი ჩამოვა ქვეყნად და ძმად გამიხდება, თვით ბედნიერება დაბლა იდგება ჩემზე ტ შურის თვალთ დამიწყებს ცქერას!.. მაშინ, მაღალ, თვალ მოუწყვდენელ კოშკს ავსუნებ და იმ კოშკს გუგზაობიდან, გაბაფხულის მხესთან ერთად გადმოვიცახებ:— „იციცხლეთ ყველამ სიყვარულისთვის!..“

ყველანი თავს დაჰხრან და ჩემს ნათქვამს გულზედ დაიწერენ—ხოლო როცა ითვრი გამოივლის, საღამ მისცემენ და შრიალით ეტყვიან:—გვასწავლეთ, ჩვენი გვასწავლეთ ღამაში სიყვარული და რკვიდვი ბედნიერება!..“

ასე ფეჭრობდა რეგენ და საკუთარი გულის—ცემა გარკვევით ეგზოდა, ხოლო მას გულის—ცემა კი ღვთიერი რამ მოუწოდებდა ხეაფრობდა. არა, რეგენი უსათუოდ დაიშახურებს ითვრის თანაგრძნობას!—ის წევა, ყველა მაჰპადაინ მოძის გულში ამოსწავავს ითვრის სიტყვებს, ყველას ასწავლის მას, რაც მან ითვრისაგან ისწავლა, გააბამს დაწვეტილ სიმებს და მარტო ააშენებს იმ შენობას, რომელსაც ითვრი საშვილიშვილოს ეძახის.

— მაშინ იგი მზიარულ ღიმილით მოვა, ხელს გამოიმოწმდის და მეტყვის:—„კარგო რეგენს!—შენ გააკეთე საერო საქმე, ქვეყანასა და

დავით ბაბაჯის უღანსო. მონასტერში შესავალი კარები, თაღზე მეტე ალექსანდრეს წარწერა.

საკურსის წინ გაუსწარ და ოცნება სინამდვილედ აქცეი!—აჰ, მამ მითუ ჩემი ხელი, და იყავი ჩემი პატრონ-მეგობარი!

ასე ოცნებობდა რეკები...
ეთერი კი, სულის ტანჯვით ატარებდა მოლოდინის ყოველ წუთს, ფეხი უცნესოდა და გულ-ცარიელი ძებდა თავდავიწყებას!..

— რეკებ, შენ ყოველთვის ალღევებით იფინებდი ხოლმე შენი დაპრის ამბავს, აღუღვება კი ჭრილობას აფინებდა და ამიტომ გიკრძალავდი მაგაზე ლაპარაკს; იხლა შენ აღარაფერი გიკრძალავდი, გამოკეთილი და ფერ-ხორციუ დავიბრუნდა.

მაიმზე შენი თავგადასავალი, შენი ბრძოლა და დაქარა—შე ძალიან მინდა ყველა ამის გაგება, —განსაკუთრებით ამ საღამოს კი უცნაურ გუნებაზედა ვარ, —გული მიკენის და გრძობა მოუსვენრად მუხიება! —მაიმზე რამე, —შენი საუბარი განბართობს ღლბად!.. ჩვენ ხომ და-ძმანი ვართ რეკებ!?

— მს... კი, და-ძმანი ვართ!..
რეკების სახეს მკეითრამ აღბრკა ვადაფარა, თვალები ძირს დაუსვა, წარბები დახარა და შეფხინველად ამოიკვრისა..

და ვაგაყის გულში ვიღაცა წაბრებუბრა: „ნუთუ შენი გრძობა და-ძმობაზე მეტ სახელს ვერა კპოვებს!?!“ რეკების წინასიტყვაობა ღლბაში იყო—ამბავი კი ასე დ იყო:

— საღამო იყო, ბინდი შეფხინველად წვიგბოდა სოფლის ქედებზე, გრილი ნიავი სისინებდა და ფთალებს შირალი კურობის ხმაურობას უფრადებოდა... მე და ერთი ჩემი მეგობარი ნახიში, სოფლის დავაღვებთ ღამე ვყარაულობდით ხადის ყურთან, რომლის ბალიკიუ ჩვენს სოფელში შემოდიოდა; ოსამალა ჯარი ახლო იყო დაბანაკებული და მათა რაზმები ხშირად აწყოებდნენ ხოლმე უცაცურ სოფლებს. ვყარაულობდით რათა ასეთ შემთხვევაში სოფლისთვის გვეცნობებინა და რამე ზომები მიგებოდა ბავშვებისა და ქალების გადაარჩინებისთვის მაინც, მაგლობლად რუსის ჯარი იღდა და ახალ შეტყვისათვის ეწახდებოდა; ღამდამოიბით მათი რაზმები დადილენ ოსმალეთა პოზიციების დასახვერად არც რუსე-

ბი გვერდობოდნენ, რალაც აღმაყრად გვიქვროდნენ და ექვიანობდნენ ჩვენს ერთგულებაში! ჩვენ კი ჩვენთვის ვიყავით მხოლოდ...
კარგა მოღამდა და ნამგალა მთვარემ სუსტად გამაღუქა.

ნახიში გვზე იჯდა, მე კი თოფზე დაყრდნობილი—ვისმენდი კურობის აურ-ხაუსს.

ფეხის ხმა მოგვესმა. —ნახიში წამოიჭრა და ორივენი გზის ნაპირას ჩავსაფრდილი. —ხიღზე აჩვარებულის ნახიჯიდ მოდიოდა თმა ქ ღარა ცაი.

იცავით. —ჩვენებური ხალხი იყენდი იყო.— ის ჯაუსუის მაგიერობას ეწვეოდა, ოსმალთა ერთ რაზმის უფროსს იცნობდა და მათი საიდუმლოები მოპოვინდა ხოლმე. ხალხლ-ეფენდი შეგაჩრეთ და ვკითხუთ ამბავი, დლოლი იყო და ქაქანიტ გვითხრა რომ—ამალამ ოსმალთა ჯარი ააწოიებს ჩვენს სოფელს რადან მათი იარაღი არ მივიღოთ და, რუსებს ბრძოლა არ დაუსწეთო.

მათოლაც და ოსმალებმა წინა დლით მოგვეეს ასეთი წინადადება და რა თქმა უნდა უარი მიიღეს.

სოფელს ვცნობეთ ხალიოს ნათქვამი და მოვეშაზდინით.— ბავშვები და ქალები ტყეში გავიხრეთ, მოხუცი სახლში დარჩნენ და ჩვენ კი, ვისაც ერთ შეგვიარადი შევიარადი.

მე, ნახიში და სხვა თობიოდ ახალჯობდა, გახიხულეზბსა ვდარჯობდით.

შეიღამე გადასული იყო როდესაც, რაზმიდნიმ მწყობრი თოფის ხმა გავიგინეთ და სოფელში რამოდენიმე ალაგს (კუტლის ალი დავინახეთ. ნახიში ბელზე ხელი მტაცა და გულ—შეიძირით მითხრა:—ხედავ რეკებ, —ოსმანიხთ სახლი (კუტლშია გახვეული, ავადმყოფი ოსმანი სახლში დარჩა, და ლეღა არ მოშორდა მამას, —უღმერთობა ვი თუ (კუტლში მოამწყვდინეს სნეული მოხუცი და ის უმანყო ქალს!.. გამომე რეკებ, გამომე!..

როგორც მწველს მოსხლურტლა ისრები ისე დავეშვით ოსმანის სახლსაკენ. პატარა გორაკი უწითი გადავიარეთ და უშალ იქ გავერდით.

სახლი უკვე ბურბურებდა და მტკრევის ხმა თოფების ტაკანს უერთებოდა, —გულს მიმკვლელო სურათი წარგომიდა თვალწინ: ავადმყოფი ოსმანი თავის საწოლთ უფნებლად ეზოში გამოეტანათ, ლეღის კი, ჯარის ცაქები უფროსის განკარგულებით საღალე მია-

† შალვა ახიში. (იხ. ღღვ. გახუთი).

ორვედნი! — ქალს თუბი დაპშოლა და საქან ჩამოხუელს, დალა-
ლები თორი მკერდზე ჩამოხვეწიდა, შვენიერი სახეზედ საყვარი
სწითლი ლაქაქარიცა მავრამ, ცეცხლის შუქს ჯადოსნურად აფერა-
დებდა და ლლა ცუქალ ზღაპარს ჰავდა— გაძინება დაკარგულს
ხა ჩასწყვეტდა და ხელებით და ეწერებოდა.

ცეცხლი ჩვენს გარშემო ბევრ სახლს ეკიდა, ერთიდან მეორეზე
გადადიოდა და ბევრგან კენესა და თოვს ხმა ერთმანეთში ირრავდა.

ნახშიმა დაღლილ ასე რომ დანახა, ცხახანა აიტანა, შემოღებოდა
დაიკვილა და ვეფხვის ნახტომით მისწვდა რახმის უფროსს, — ელვა-
რა ხანჯალი დაიჭრა და თავი შეუხედა გაუბო, უფროსსაც მოასწრო
და ტყვიით შეზლი გაფებრატა! — ნახშიმ დაპარაკდა, მეც დავერიე
ჯარისკაცებს და მასობს ორი ერთმანეთს მავაყულე; ნახშიმ სისხ-
ლით იცულებოდა, ვილაცს შუბიც გაებნა მის მკერდში... ჯარის-
კაცები აზრ-დაფანტულნი შეტორტანდნენ და ქალს თავი დაანებენ,
ლლი ცახახათ, ურნისაგით რაღაცას ღლღლდებდა და ხელებს ნა-
ხშიმსკენ იწვიებდა, მაგრამ ის, სოლთიმობრძევი ნახშიმ ბარბაკით ად-
გა, მიუხაზავად ლელოს და სისლთან ხანჯალი ღონიერად ჩასო
შეიშვე მკერდში, მერე მუხლი მოიქცა და ქალის წინ ჩაიქცა! ლე-
ლის არც კი ამოუყრებია, ხანჯალს ხელი მიაშველა და მავრად ხა-
ინივდა გულში! — აღსიფერო სისხლი მის თორი სხეულზე ისე დაქან-
და როგორც წყარო ბოლოს მიღზე, თორღული მისწყვი მიწას და
ნახშიმ ზედ დაეცეცა... უკან-სენილად ერთად ამოიკენესკ მათ, ერთად
დაბუქეს თვალები და ერთადვე დაფრულა ორი ახალგაზრდა სი-
კოსტლის ყვავილი! ნახშიმ ოცდა ერთი წლის იყო, ლელა კი ცხა-
მეტისა, — მათ აუწერილ სავაგემედ უკარდათ ერთმანეთი...

მე აფთარივით ვიბრძოდი, არც გული მქონდა, არც ახრი მავ-
რამ ეხედვიდი კი, რომ ჩემს ირვლივ ბევრი მკვდარი და აჩხელი
აღმანიენი ეყარნენ! — შერის ძიებდა და სისხლის წყურვილი კანებს
მირევდა და ამ ჩახსოკს, როგორც გავინდი ჩენი სოფლის ბოლოში—
ვილაცს მივდევი კბილა ლტყნით.

ესა ღრულები გადავფარებოდა და ქვეყნად უწუნეთი იწვა, ბი-
ლიც ფორთოხალის ბუჩქები სალტასავით შემორტყპოდა და ჰობობა-
ვდა გაცავალს. ერთ-ერთ ბუჩქიდან თოვი გამოსიოლეს, ბნელობდა
და მხოლოდ ცეცხლის ენა დაინახე, — მე მანც მივდევი და, უც-
ხად ვილაცს ტყანზე მშუქქედ მისჩებოდა, მერე კი რალც თბილი
ზოლი ჩამყე დაიქონ ჩე სხეულზე. — შეაქურ და სისხლი მიდოდა... და

ხმალი კიდევ გაიპრილა ჰერში, მაგრამ სახერხოდ ხელი მივაშველ
და ჰერშივე შევაკავე, მეორე ხელით კი ხანჯალი გავიძირე და მავ-
რად დავიწვიე, — ბნელში ვერ გავარჩიე მავრამ მიზანს მიწვე მოხვე-
და და ვილაცს მკერდს მავრად ჩაქსო! ცოვი კენეს ჩამწვდა ყურში
მავრამ მე შეუგუნებლად ხანჯალს კიდევ მივაწვე და ტრამლე გაუბ-
ნინე გულში... ის ვადლოტრატანდა და დაცქა ამ ღროს ორი ტყვი-
სადანდაც ზუსტებით მიფრინდა და გულის ფუკარი გამხებრია! —
ერთი ბეჭებში გაფერა-წვიდა მეორე კი მკერდშივე დამრია... მე
თვალე დამბნულა, სისხლი ყელში მისწვე, კონება ამერი და გულ-
შეშორილი დავცქი...

უკვე რიგარე იყო როცა მოვსულირდი და თვალე გაგახილევ...
სისხლი შემწერებოდა მავრამ ჰრილობის საწინელ სიმწვავესა ვგრძნო-
ბდი... მივხედე და ჩემს გვერდით, ახალგაზრდა რუსი აფიცერი ცე-
ლო მკვდარი! ჩემი ხანჯალი მკერდში გაპყინოდა და ისე დასინებო-
და გულდობრის ძილით... ჩემს განცვიფრებას საზღვარი არ ჰქონდა!
სიდან განდა ის რუსის მხედარი? მუშაწმადს ვფიცე, მე მისი მტერი
არ ვყოფილარი და უწუნეთი მკვლელო ვავდი...

მას თვალები ოდნავ და ჰქონდა და ტუტები კი თითქოს სამ-
ღურაქს უთვლიდნენ ბედის წყარს! — მარჯვენა ხელი უბის ჯიბეში
გავკრა და მავრად ჩაბლუბა ქალღღების დასტო. მე გამოვტყვე
გამწმუნულ ხელში ის ქალღღები და ჩემს ჩანთაში ჩავაწყე, აი, იმ
ჩანთაში მუნ რომა გექეს შესახადა — არც კი გამიშინავს...

მე ძალა მოვიკვირე და გავფორადე იმ ცოლვის ადგილს! — ჩე-
ნის აწიოკებულ სოფლისაყენ გამოვფარებო. ერთი ვერსამდე გამოვიარე
მერე კი სისხლა დნდა დამიწყო, ჰრილობამ თავი წამოიწია და თვალ
დაბნილად დავეკი — მკერე აღარაფერი გავიგე...

საკაცეში ვიწვიე და ჰრილობები და მატარებელს ველოდი...
ყური მოვკარი — ექვინი ერთ ბანივანს უამბობდა იმ ღამის ამბავს:
ისნაშინი თასე დახსინან მს სოფელს და ადგილობრივ მკვიდრი
ხელნათელი ბრძოლით ვანუტყვინათ მავრამ ბეგრე კი დაჰრიობან
და დახოცაო... და ჰრილობის ბოის თურქი რუსები ზოგნიადნენ
რადენ და რუსებზე უკეთესნი არი, ჩვენ მათი მტრები კი არა, მამ-
ხზინი ვყავათ... და მეც ერთი დაჰრიობათანი ბეჭე გამომისტუმრეს...

რეკების სუნთქვა ხშირი იყო — და მღელვარე, მან თავი ჩა-
ქინდა და მძიმედ ამოიხზა, და კარგა ხანს მკვდარული სინამე
ჩამოვარდა...

რეკების თვალები იხრბოდნენ, ილუღებოდნენ — თეთრი კი
გავტრებოთი სასტკეროდა ვეცქეს, მისი თვალები ღია იყო და
ფართო ხოლო ჩახსენე რალც მწვანე ნარევი სიყვითელ უტრთოდა, და
მისი სხეული ოდნავ ძაგებოდა...

ისრები შეტრტდნენ და სათამა ირველ ჩამორეკა... ხმაური
სამგლოვარიო ხაზივით ნილა იყო და ნალოვანი... ქალი ძღვეს გა-
მოეკო და ოდნავ, ტრებინ დაუბარებოდა წამოთირობა: — ლეორი,
რა საწინილია... მერე რეკებს მოუტოვოდა და დეანტულის მხარე-
ველებით უხარა: — დაიძინე, ღამის გატრებე ჰრილობას აგნებს, უკვე
ორი საათია — ოამე მშვილობისა...

და ღალსოსით გვიდა ოთახიდან.

რეკებმა ცეცხლობილებული თვალე გაყაყო და გაწურებული
უტყროდა იმ კარებს, რომელმაც ეხლახან ეფერსა და მის შუა-
საზღვარი გადაიბოდა... მერე უწერიდ ამოიკენესა და თვალე დახეჭულა
მიეკა ცეცხლიან ოცნებას...

ეთერს სული უკვესოდა და მის გულში ეტვიანი წინადა-გარბობა,
ყორნის ფრთებს აწიოლებდა... ცახცახით ჩხვიდა თავის ბინამდე,
კარი მფილო და შუა ოთახში გავშვდა. სახე ფერმიბილია ჰქონდა
და, ღია თვალბით დიდხანს უტყროდა ერთ წერტილს ხოლო იმ წერ-
ტილზე ცოცხლად მეორეხეობდა მონათხილი საწინილებია: აგერ ცე-
ცხლი, აგერ ნახშიმ და ლელი, აგერ ფორთოხლის ბუჩქების ღიაზე,
რეკები, ახალგაზრდა აფიცერი, მიღერილი ხმალი, სისხლის ზალი,
აგერ ხანჯალს ბასრი ელვაკრება, განსწილული ამიყენება, მუხლ მიეკე-

თლი დაცემა, ხრიალი და გამოწდილი ცეცხ, ყვითელი ხელები—
აგერ გათვითვრედილ სხებ, ონება ღია თვალები და ტურქმუნდ შეზნა-
რი საყვარელი ბედისწერისადმი—აგერ გაშეშებული ხელი და ქა-
ლადღები დასტა!

— ქალადღები...

...ნებს ჩინათში ძეგს, არც კი გამოიწვავს!

— და თეთრი მოსწყდა ნიადგას, გულის ცემბი მივდა ოთახის
ქუთხეში, შკავი გამოაიღო და პატარა ტოლის ჩანთა გაღვიოლო,—
ჩანთა დადგოლო იყო.

— გაბნენ?

— პო, უნდა გაგხსნას!

მაგილის უკრალი პატარა, სადაფის ტარხანი დანა ამოიღო და
ხელის თათოღელი გადასტრა ჩანთა, თათოღელივე ამოღავა ქა-
ლადღები და სულის დღეითი გადაფურცლა...

— აბა!...

საწინელი იყო ეთერის განწირული ამოკრესი!—ოთახში ბნე-
რი განმეორდა და ქალს ყუთთა სინენ მოკვეთა საკუთარამვე და-
ხილთა...

ჩაოცდ შავი ბურთის მსგავსი დატრიალდა მის თვალთა წინ,
მერე უკრავდა და სისხლიანმა ცეცხლმა ამოხიდა ვულკან-
ში... ქალს თვალთა ხედა მიკრეს, ჩინებდა გაფრინდა, სუბთევა
გაუცოდა და მოძილო ღერწმანებით ხაიჭკა...

იატახე გამოცვივდა ეთერის წერილები—ფარნაოზთან მი-
წერილი, ეთერის სურათი—გინანობა ყოფნის ღრის სასოვრად
რომ წესტა ფარნაოზს,—ფარნაოზის სურათი ეთერის სახეისი—ხედ
წარწილი და შენაჩარის სისხლ... ეს ის ქალადღების დასტა იყო,
რეგებმა გამეშვებულ ხელში რომ გამოაკალა გულ-განმმირულ იფურ-
ცელს!

რეგებს ტბილას და სანატრელ სანძირში თვალები დიდბანს
ჭკონდა დახეული,—მრავალი სხე დაქვრივდა მის წინ, მიშვიდული,
ფერიღი ზღაბრული—იყო ფეხი დიბანს, იყო ირგვლე გახაფხულა
შეაწი ყვარლების ტახტი იფა და და, ამ ტახტზე ეთერი დღეოდღად
დებრანს, თებში მის სხეებზე ჭკონდა ჩაწეული და თვალებში ორი
ვარსკვლავი ძვსენა—ერთი იმ ვარსკვლავთანა ეთერის სიყვარუ-
ლი იყო, მეორე კი რეგების!

ტახტის მახლობლად იჯდა რეგები და წარსულს თვებობდა...
მოვიდა, ოდესმე დაქვილი იქნა იყო და, ლახრეთში ეთერი ჰყავ-
და მოწოდებდა, მოაგინდა თუ, როგორი შთაბეჭდილება დასტოვა
ეთერზე რეგების დაქრას ამავე, როგორი გეფათობა ეთერი როცა
იგი ერთი ფეცრის მოკლის ოთახზე ლაპარაკობდა... და რეგების
სიზნარი ნეტარი იყო, მოუწყვრარის ბედნებრებით აღსესქ, და ეთერ-
ის სუნთქვით გათხარა!

ეთერი გონას მოვიდა, გაოგნებული და გამშრალი ადგა, გან-
თილის ზეტი დაინახა და შეფერულა—მეკრდებდ ხელი იტაცა და
ღონიერის ჩამოწევით ჩამოწევიტა საყინი!

მისი მეგრის სითორე განთილის შექა შეეცოლა, მებრამ
იქ გულ ალრა ჰეფთქავდა, ალრა იყო არაბეთისა გრანობა და გა-
დამწეებტლებმა იყო მიზილდ შევი სიცილივე!

ეთერს ყელში შეჭრა დაოცდა, მებრამ არც სტაციონას და არც
წეხლის იგი არა ჰგონობდა, ჰედადა მხოლოდ რეგების სისხლიან
ხელს, რომელიც უწყველად აწევიდა ფარნაოზის გულში გაბნეულ
ხანჯალს!.. აგერ, რეგებმა ხელი დაჭრა და ეთერმა გულში
საწინელი ცივი ხელუტვა იგრძოა, ქალმა მერდზე ხელი იტაცა და
წამებით შეკვიტა:—შეკვიტო!..

ოთახის სისწარე კიდევ დაარღვია ეთერის ხმამ, და ირგვლე
ისევ მივდებოდა დინამედა; ეთერს გარშემო სისხლიანი მოაგებენებ-
ტი ძებნებდა და სწავდებენ მისი თვალთა გუგას!

ფარნაოზს მცდეუ ლ—პო, იქ რამდენიმე ნამებუს იქითა სძი-
ნავს და სიზრტეში ერთობა, ფარნაოზმა კი, დიდი ხანია უსიზმროდ
და გაუფრთხილად დაიძინა!

აგერ ხანჯალი შეაფხი რომ ძეგს, რეგების ხანჯალია, ის ჩას-
წდა ფარნაოზის შირთავილ გულს, შუა გედა იგი და დაყუდა იქ
ეთერის სიციცხლის დასამბი ფეფავდა, და ამ ხანჯალს, რეგების
ხელი აწევიდა, იმ რეგებას, ვისთვისაც ეთერი ასე თავ-გამოდე-
ბული ზოუნავს, და მის ქრილობას, საკუთარი თვალის ჩინებით უფ-
ლის!

— მამ ამავე ხანჯალმა დააყუას რეგების გულცი ხოლო მის
ტანს, ეთერს აზრდობის მიღეუ ხელე ეკლას!

— და ეთერი აზრდობის რბენი შევიდა შეათონ, გაიორღო
ხანჯალი, კარკაშიდან გამოაძირა და უფრთხოდ, უფულოდ, იორკრე-
ვლად გაიშვრა რეგების ოთახისაკენ. კარი შეიღო და ცახკახით შე-
ვიდა.

გაცეცხს საბანი ონება გადახობიდა და უელის ფანტელი ტალ-
დასავით ატოკება მის ფართო მეგრებს.

ეთერი გაიშვდა და ვაწადა; მისი ხელი პატაროსნ უნებურად
აიწია და ხანჯალი მიღეუთა რეგების გულს.

რეგების სიზნარი კი წყნარი იყო, სანატრელი და იგი უამბო-
ბდა ეთერს, მებრის მკვლელობას.

— ზუპამადას ვეუცებ, მე მისი მტერი არ ვყოფილვარ და
უნებური მკვლელი გახდენი—ხმა მალდა წარსიმთქვა რეგებმა სიზ-
ნარიში!

გაგვეგებული ეთერი გონას მოვიდა—გაახსენდა რაც მოხდა, ან
რაც ხდებოდა და ვერხვს თათოღელი დასწყა ძაგბავი.

რეგებმა ფარნაოზი შემოთხვეი და უნებურად მოკლა, მოკ-
ლა როგორც მპირადებარე:—მან ფარნაოზის მტორედ მოწეულ
ხმალს გასცა პასუხი—მოკლა ეთერის სიციცხლედ და ბედნებრება
მაგრამ უნებურად, შემზბვევით!

ელა ეთერი კი შურტი მკვლელი ხდებოდა! იცოდა რაც უნდა
ჩადენის: მას უნდა გაეგებრა რეგების გული და მერე თვითონაც თავ-
ვი მოეკლა!

მეგრე?—რა უნდა შეეკლათ იყო ამით? ვისთვის უნდა გადაბა-
და საშავიგო?

ქურდულად, სიციცხლეს უშობდა ახლად შეფედრლო მძიმეს,
ახლდ შეგნებდა და მისწრევიტო გულ გამბობარს და ონება ახილუფულს.

— და განა ასეთი მკვლელობა საშავიგოს მიგება?—ეს ხომ
განუწმენდელ ცოდვით დაამძიმეს სულ!

... ულონო ხელში ვახსტვა ხანჯალი და იატაკზე წყრილით
დღეცა...

ეთერი ოლა საკრქელს ლანდურად მიუხალოვდა და, თვალთა
უწნავი ტრიალით ზღვას გადახედა.

აგერ, ფარნაოზის ზღვის ტალღებზე შემდგარა და ეთერის გავ-
იწვებს ხელებს, თვისქედ ეძახის!

— შენთან, შენთან ძვირფასო ფარნაოზ!
... და ეთერი სივრცელს გადაუშვა!

ზღვის ზედა პირი კი შერხა და ორგულუბად აციმციმდა...

რეგებს თვლებს ყვავილებს ფანდა ჩაუბნენა, სიზნარი ვაჭ-
ტრა და ხანჯალს წყრილობით ერთად გაიზანა. დეფთებტლმა წამო-
ხედა მებრამ ოთახში არაფინ სანდა,—მოლოდენიანიის ულონო
შეტი ისადღურედ არგავდა, და ყველაფერი დღობის დაფარა!

— მამ რა იყო?

ვინ დააფეთა ერთი წუთის წინ მყუდროება? ან რა წყრილობა
შეაკრია და გახვანდა სიზნარი? ან ვინ ამოიკვესსა სუტის, მიზნე-
დლის ხლით: „ფარნაოზი? ხოლო როცა ვტყა თვალთა გაახილა სარ-
კეღს ნაბადზე თუარი ლანდი მოსწყდა ანადდალ და სიციცხლემ დაი-
ძინა—კი, მან ნათლად დაინახა, თვარად მოსილა ჭალი იყო!

ეს, აღბად თუ მოწევენა დამოყრდა გრინბას!

ქს ხანჯალი? ან ხანჯალს რა უნდა იატაკზე?

და რეგებმა იცნო თავისი ხანჯალი.

გველ ნაქებნით უამბოვდა, და გუმუდა; თმა აეკულა და
თვალებით თითქმის რაკლებს გაღმოსცივდებენ...

გული რაღაც ცემა ინსტრუმტა შესტყა, ბარბაციით გაგვა-
ლია კახს და ეთერის ოთახში შევიდა. იატაკზე ეგლო რეგების გა-
ქვილი ჩანთა და გავანტლები წერილები...

და მის ეთერის სურათი იცნო!

რეგები მოღრუნდა, მოეშვა, ხილბო გაიწოდა და გაფრვევლად
დაიძიმეგლა. მთვარეღობით დაბრუნდა თავის ოთახში და უფულოდ,
უგრძამლობად მიუხალოვდა საკრქელს და ზღვას გადააქვრულა.

მშეს სხვთა ქაილობასნის ყურწი გაიწედა და დემარკვლა
ცეცხლის ელვარა მძებებდა.—ერთი ასეთი მთელი დაგორდა და ზღვის
ეკამას სარკეს დაიტვა.—მეტი ქველი აელვარდა, გამსტყირავლედ გახდა
და ამ გამსტყირავლედ ქაილბის ქველს გამოიზანდა თეთრი სილუეტები.

ზღვამ ნობათა მიაგება მესხ ეთერის მწვინებრი მებრამ უფო-
ბილას სხებ, ხოლო მის უმჭურვად ზღვის საკუთრება და ეთერს სხე-
თა მკვლელობა მოხვია თავითათ ასატყველად მებრამ!

ზღვა ხარბილი გამოიგონია, თუ დაისაკუთრა ვინმე, ან რამე,
აღირ დაბორუნებს!

მაგიფელ სანდად ეთერი,—ზღვის ლოგინზე უშეშავივლად ეძი-
ნა ხოლო თხელი, მისი ძაფებით მივკრევიტა ქველის საბანი ენებრა
ზედა—გულზე ხელი ტრეტყნა რათა სიციცხლეთთან ერთად, ფარნაო-
ზის სიყვარულიც არ დაქვარვოდა და დაბეჭდა ლურჯი ალის მოთ-
ველი თვლები.—თებში კი მის სხეებში ეკრებნობდენ სწორედ
ისე, როგორც წყურვე რეგებმა ნახა სიზნარიში!

... და ეთერი უშეშავიგოს დაქვარა ზღვაპარას ჰყავდა.

რეგები უნებურად ჰედავდა, რეგები მკვლელო სიყვარულის სი-
ღამაშიბო!

ცეცხლ მოღბებლო სისხლი გულიდან თავში ეცხა, ელურის ფე-
თური ხელები თებზე იტაცა და მუხლ მიკვირალი, ულონო ამო-
კენესით იატაკზე ჩაიკეცა.

რეგები ვეღარასოდეს ეკრ ნახავს მოსვენებას, მასი სულის სი-
შვიდ ეთერის დახეტულ თვლებში გამოიკეტა, ხოლო ეთერის თვა-
ლები კი საუტყნოდ იყო დახეტული!